

купих пресата на х. Пандели Кисимов, който я беше донесъл от Търново, че там турците не му дозволиха да има печатница в Търново.²⁹

Димитър Паничков попада във водовъртежа на българската революционна емиграция в Браила. Неговата кръчма и печатница там са средище на културно-просветен и революционен живот. В тях той приютява и подслонява много от видните ни революционери и хъшове. Сред тях са: „Хр. Ботев, Драсов, Заимов, Тулецков, Странджата и др. На някои освен подслон, давал е парични помощи; снабдявал ги е с паспорти; улеснявал ги е в тяхната подготвителна революционна работа и пр.“³⁰

Димитър Паничков - „този духовен спътник на българските хъшове“³¹ е твърде скромен. Простичко и увлекателно той разказва за бащинските грижи, които полага за българската революционна емиграция: „Пристигна в Браила при мене дядо Р. Бълков с двамата си [сина] - деца момчета Герчо и Стефан. Наместих ги в кръчмата. Тука списваше дядо Бълков календарче, брошура и духовни книжки. Също пристигна от Калофер Гърди Качето с момчето си Спиридонча, което намести да се учи в Одеса, а Бълков замина на Болград за учител. А Георги Качето стоя цяло лято при мене и нищо му не исках. Тогава през лятото пристигна и хаджи Димитър с неговите другаре, без Стеф[ан] Караджа. А хаджи Димитър беше първа вечер у Марка млекаря Сливненец. Втората вечер Никола Странджата, с когото бях познат, доведе хаджи Димитра и другарите му. Гощавах ги и цяла нощ гуляхме разпуснато, а на утрото като изтрезняхме, започнахме да се разговаряме за народни работи, как страдаме от гърци и турци... На ютрента доде и Желю воевода (Живко), а чи сяка вечер идвала и ся разговаряхме цяла нощ...“³²

Димитър Паничков предава лаконично събитията, но акцентува на някои важни факти. Неговите спомени хвърлят светлина върху роднинската връзка между Хаджи Димитър и Димитър Дишлията Пехливанина, който е негов племенник: „Димитър Немцолу са намести на фурната у Чапърови - продължава разказа си Паничков - а Михаил Таушана стана градинар. Никола Ловчалията стана арендаш, а хаджи Димитър с лелина си Д. Пехливанина останаха при мене на квартира за много време - чудни истории има да се приказват за отпосле що ставаше...“³³

В няколко страници х. Д. Паничков разказва за сливенския войвода Хаджи Димитър, неговата революционна дейност и приятелските си отношения с него: „Хаджи Димитър като са приготвляваше в Букурещ нареди работите си. Той са завърна в Браила пред Петровден, съдружен с Христаки х. Николов (Тоя Христаки х. Николов, един нисичък човек народен, не знам що стана отпосле. Казват, че бил търговец в Турну Северин). Тогава направих угощение - гивеч в градината на